

Порівняльна професійна педагогіка
Кафедра педагогіки
Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Васюк Оксана Вікторівна
Семестр	3
Освітньо-науковий ступінь	PhD доктор філософії
Кількість кредитів ЄКТС	5
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	40 (20 год лекцій, 20 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Вивчення курсу «**Порівняльна професійна педагогіка**» сприяє розвитку у аспірантів розуміння важливості закордонного освітянського і наукового досвіду, системи наукових знань про освіту зарубіжних країн і України. Опанування курсом спрямоване на виховання особистісних і професійних якостей здобувача, необхідних для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності в умовах українського і світового освітнього простору.

Дисципліна «**Порівняльна професійна педагогіка**» має міждисциплінарний характер. Вона в межах ОНП інтегрує відповідно до свого предмету знання з інших освітніх і наукових галузей, зокрема філософії науки, теорії і методики навчання, теорії і методики виховання, педагогіки вищої школи тощо.

Метою дисципліни «**Порівняльна професійна педагогіка**» є формування навичок порівняльного аналізу основних концепцій вітчизняної та зарубіжної вищої освіти; наукового та загальнокультурного світогляду шляхом осмислення закономірностей розвитку педагогічної науки і систем освіти в різних країнах; розвиток компаративістичного мислення здобувачів, спрямованого на пошук ефективних шляхів наукового вивчення і коригування сучасних процесів, що відбуваються в освіті і науці; вміння застосовувати набуті знання у науковій і педагогічній діяльності, творчо підходити до вирішення будь-якої освітянської проблеми.

Теми лекцій:

- Тема 1.** Порівняльна педагогіка як наука
- Тема 2.** Історія розвитку компаративістики
- Тема 3.** Соціально-економічні фактори розвитку освіти та науки
- Тема 4.** Формування та розвиток вищої освіти у провідних розвинутих країнах світу та в Україні
- Тема 5.** Реформування освіти: стратегічні аспекти
- Тема 6.** Тенденції розвитку систем вищої освіти
- Тема 7.** Наукова та інноваційна діяльність закладів вищої освіти у світі, ЄС та в Україні
- Тема 8.** Якість вищої освіти

Теми занять:

(практичних)

1. Предмет, завдання, методи і функції порівняльної педагогіки
2. Компаративістика в системі сучасних педагогічних знань
3. Соціально-економічні та політичні фактори розвитку освіти та науки у світі на початку XXI ст.
4. Вища освіта у провідних розвинутих країнах світу та в Україні.
5. Реформи освіти в сучасному світі

6. Тенденції розвитку систем вищої освіти
7. Тенденції розвитку наукової та інноваційної діяльності закладів вищої освіти
8. Якість вищої освіти: політика та інструменти її забезпечення

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Васюк О. В. Порівняльна педагогіка: підруч. Київ – Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2016. 412 с.
2. Педагогіка: хрестоматія ; навч. посібн. Укладачі Оксана Вікторівна Васюк; Світлана Володимирівна Виговська. Київ, 2016. С. 701–712 с.
3. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с.
4. Смолюк І., Смолюк С., Ємчик О. Порівняльна педагогіка: навч.-метод. посіб. Луцьк: ФОП Покора І.О., 2019. 238 с.
5. Черепанова С. О. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. У 2 ч. Ч. I. Лекції. Ч. II. Практикум. Львів : Растр-7, 2019. 176 с.
6. Якість вищої освіти: теорія і практика: навч.-метод. посіб. За наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

Додаткова література

1. Зеня Л. Я. Інтерв'ю-портрет. Компаративістика в освіті: Україна та світ. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія.* 2020. № 32. С. 11–17.
2. Інновації в освіті: перспективи розвитку: матеріали І Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 357 с.
3. Кристочук Т. Законодавче регулювання та особливості видів освітньої діяльності у контексті неперервної освіти у європейських країнах. *Молодий вчений.* 2017. № 5.1 (45.1). С. 62–65.
4. Лисенко О. А. Професійна підготовка педагогічних кадрів у системі вищої освіти Ірландії : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки»; Київ. нац. лінгвіст. ун-т. Київ, 2019. 22 с.
5. Локшина О. І. До питання про європейську політику підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації: бачення зальцбурзьких принципів. *Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження: зб. матеріалів III Міжнар. наук. конф.* Укр. асоц. дослідників освіти, 21 черв. 2019 р. / Укр. асоц. дослідників освіти, НАПН України. Київ, 2019. С. 112–115.
6. Локшина О. І. Глобалізація освіти: до питання про трансформацію сутності. *Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* 18–19 квіт. 2019 р., м. Умань. Умань, 2019. Ч. 2. С. 33–35.
7. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форми навчання. Уклад.: С. А. Саяпіна, Н. С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 62 с.
8. Сбруєва А. А., Єременко І. В. Етапи розвитку європейського виміру забезпечення якості вищої освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* 2017. 8 (72). 70–85.
9. Сбруєва А. А. Актуальні проблеми якості викладання у європейській вищій школі: аналіз пріоритетів освітньої політики ЄС. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* 2017. № 5 (69). С. 49–63.
10. Сбруєва А. А. Тенденції розвитку політики Європейського Союзу у сфері

забезпечення якості вищої освіти. *Проблеми інноваційного розвитку вищої освіти у глобальному, регіональному та національному контекстах*: монографія. За заг. ред. А. А. Сбруєвої та Г. Ю. Ніколаї. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. С. 218–240.

11. Світоглядні пріоритети гуманізації вищої освіти: монографія / авт.: О. П. Воробйова, М. В. Гриценко, В. І. Луговий, О. Ю. Оржель, О. М. Слюсаренко, А. В. Ставицький, Ж. В. Таланова, В. П. Ткаченко, К. А. Трима; за ред. В. І. Лугового, Ж. В. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. 229 с.

12. Системи оцінювання якості професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: монографія / В. О. Радкевич, Л. П. Пуховська, О. В. Бородієнко, О. П. Радкевич, Н. В. Базелюк, Н. М. Корчинська, С. О. Леу, В. В. Артемчук; за заг. ред. О. В. Бородієнко. Київ: ІПТО НАПН України, 2018. 223 с.

13. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід: монографія / В. О. Радкевич, Л. П. Пуховська, О. В. Бородієнко, О. П. Радкевич, Н. В. Базелюк, Н. М. Корчинська, С. О. Леу, В. В. Артемчук; за заг. ред. В. О. Радкевич. Житомир: «Полісся», 2018. 2008 с.

14. Шоробура І. М., Ткаченко У. Ю. Розвиток вищої освіти в Україні: компетентнісний підхід. *Педагогічний альманах: зб. наук. праць*. 2019. Вип. 41. С. 126–131.

15. Ничкало Н. Г. VIII українсько-польський / польсько-український форум «Освіта для миру / Edukacja dla pokoju». *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2019. Т. 1(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2019-1-1-3-1>

16. Авшенюк Н. М. Центри освіти дорослих у США і Японії: типологія та особливості функціонування. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Педагогіка та психологія*. 2018. №1. С. 15–18.

17. Бідюк, Н. М. Дистанційне навчання в системі післядипломної педагогічної освіти Німеччини. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2018. №50. С. 223-227.

18. Bartram, V. (2020) Exploring International and Comparative Education. In C.A. Simon & S. Ward *A Student's Guide to Education Studies*, London: Routledge, pp. 87-97. DOI:10.4324/9780429297212-11

Нормативні правові документи

1. «Голосіївська ініціатива – 2025». URL : <https://nubip.edu.ua/node/3980>
2. [Закон України «Про вищу освіту»](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. [Закон України «Про освіту»](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15#Text>
5. Стратегія розвитку освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
6. Стратегія національно-патріотичного виховання на 2020–2025 рр. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text>

Інформаційні ресурси

1. Будапештсько-Віденська Декларація про створення Європейського простору вищої освіти (Будапешт, Відень, 12 березня 2010 р.) URL : [http://www.edupolicy.org.ua/files/Budapest-Vienna_Declaration\(2010\).pdf](http://www.edupolicy.org.ua/files/Budapest-Vienna_Declaration(2010).pdf)
2. Інформаційний сайт Center on International Education Benchmarking. URL : <http://ncee.org/>
3. Інформаційний сайт Світового банку. Індикатор: освіта. URL : <https://data.worldbank.org/indicator>
4. Інформаційний сайт UNESCO Institute for Statistics. URL : <http://uis.unesco.org/>
5. Інформаційний сайт Асоціації європейських університетів. URL :

<http://www.eua.be>

6. Інформаційний сайт Еразмус+ Україна: <http://erasmusplus.org.ua/>

7. Інформаційний сайт Міжнародного бюро освіти ЮНЕСКО. URL : <http://www.ibe.unesco.org/>

8. Інформаційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку. Інформація з питань освіти. URL : <http://www.oecd.org/education/>

9. Компаративна педагогіка вищої школи. Електронний посібник для самостійної роботи здобувачів наукового ступеня «доктор філософії». Полтава, 2019. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9312/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8-2019.pdf>

10. Локшина, О. І. (2019) Компетентнісна освіта в Європейському Союзі – від ідеї до практики Життєва компетентність у контексті діалогу педагогічних культур: Україна – країни Європейського Союзу. С. 20–36. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722645>

11. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <http://www.mon.gov.ua>

12. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL : <http://www.informjust.kiev.ua>